

**Аналіз регуляторного впливу
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до
Порядку списання об'єктів державної власності»**

I. Визначення проблеми

На сьогодні є значна частина державного майна, яке не увійшло до статутного капіталу господарських організацій і перебувало на їх балансі, проте залишилося без балансоутримувача у зв'язку з ліквідацією окремих господарських організацій. При цьому у складі зазначеного державного майна є майно, яке не може бути використане у подальшому як актив, і єдиним управлінським рішенням щодо такого майна є прийняття уповноваженим суб'єктом управління рішення про його списання в установленому законодавством порядку. Разом з тим на сьогодні нормативно-правовими актами не унормовані процедурні питання щодо списання такого майна.

Крім того, на сьогодні виникають проблемні питання щодо обов'язкового включення до складу комісії із списання майна, зокрема, представників державного органу приватизації за місцем розташування майна у зв'язку з відсутністю, насамперед, достатніх фінансових та людських ресурсів.

Також існують непоодинокі випадки непрозорого вибуття об'єктів нерухомості із державної власності шляхом їх знесення у зв'язку з будівництвом житлових комплексів на підставі укладення окремих видів договорів та неконтрольованості таких процесів, що в свою чергу призводить до недоотримання державою відповідних фінансових ресурсів.

При цьому залишається не унормованим питання щодо реалізації вторсировини, отриманої в результаті списання майна, з урахуванням наявної можливості застосування реалізації такої вторсировини на електронних аукціонах з метою усунення корупційних ризиків та отримання максимальної фінансової вигоди як суб'єктів господарювання, так і держави.

Згідно із статтею 5 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» постановою Кабінету Міністрів від 8 листопада 2007 р. № 1314 затверджено Порядок списання об'єктів державної власності, яким визначено процедурні питання стосовно списання об'єктів державної власності, а також послідовність дій у таких процедурах відповідних суб'єктів управління об'єктами державної власності та державних органів приватизації.

У свою чергу проведений аналіз практики застосування Порядку списання об'єктів державної власності свідчить про наявність нерегульованих питань у ньому. Крім цього, існують чинники, які значно ускладнюють, а подекуди й унеможливають реалізацію управлінських рішень щодо списання державного майна, зокрема стосовно майна, яке залишилося без балансоутримувача, та у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів.

Слід зазначити, що на сьогодні застосування чинних нормативно-правових актів не дає змоги усунути зазначені проблемні чинники, що містяться у згаданому Порядку, а отже, низка наведених вище проблемних питань у сфері списання об'єктів державної власності залишається невирішеною.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки законодавчо встановлено, що порядок списання об'єктів державної власності має визначатися Урядом. Проблема також не може бути розв'язана за допомогою прийняття нових регуляторних актів, оскільки це є недоцільним з точки зору нормопроектувальної техніки.

На підставі зазначеного, з метою упорядкування нормативно-правового поля, насамперед, стосовно майна, яке залишилося без балансоутримувача, та у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів Фондом розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку списання об'єктів державної власності (далі – Проект постанови, регуляторний акт).

Проектом постанови, зокрема, передбачається:

унормування процедурних питань щодо списання державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача;

виключення норми щодо обов'язкового включення до складу комісії із списання майна представників державного органу приватизації за місцем розташування майна та місцевих органів виконавчої влади;

встановлення вимог щодо прийняття більш ефективних способів управління для нерухомого майна, що пропонується до списання у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів;

запровадження продажу вторсировини, отриманої в результаті списання майна, на електронних аукціонах;

приведення положень цього Порядку у відповідність до норм законодавчих актів.

На січень 2020 року загальна кількість державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу та у зв'язку з ліквідацією таких господарських організацій залишилося без балансоутримувача, становила **4898** об'єктів.

Держава як власник вказаного майна має забезпечити ефективне використання належного їй майна, його схоронність та прибутковість. Потрібно зауважити, що надходження від приватизації або списання такого державного майна зараховуються до доходів загального фонду Державного бюджету України, які є джерелом виконання соціальних програм та забезпечення важливих соціальних гарантій для населення, та спрямовуються, в першу чергу, на фінансування захищених статей видатків державного бюджету.

Таким чином, існує комплексна проблема організаційного регулювання управлінських рішень стосовно нерухомого майна, що пропонується до

списання у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів, та державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача, з метою забезпечення виконання державою функцій ефективного власника належного їй майна.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		Ні
Держава	Так	
Суб'єкти господарювання,	Так	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		Ні

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є удосконалення процедури списання суб'єктами управління та суб'єктами господарювання об'єктів державної власності, спрямоване на підтримку управлінської та господарської діяльності таких суб'єктів та забезпечення інтересів держави як власника майна, розширення сфери застосування Порядку списання об'єктів державної власності, а також приведення Порядку у відповідність до норм та вимог законодавчих актів України.

Зокрема, проектом нормативно-правового акта запроваджується механізм щодо:

удосконалення списання майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача;

виключення норми щодо обов'язкового включення до складу комісії із списання майна представників державного органу приватизації за місцем розташування майна та місцевих органів виконавчої влади;

встановлення вимог щодо прийняття більш ефективних способів управління для нерухомого майна, що пропонується до списання у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів;

продажу вторсировини, отриманої в результаті списання майна, на електронних аукціонах.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Збереження чинної ситуації	Не дасть змоги досягнути цілей державного регулювання, оскільки проблемні питання у сфері списання об'єктів державної власності залишаться невирішеними.
Альтернатива 2 Прийняття проекту постанови	Найдоцільніший спосіб – дасть змогу усунути зазначені у I розділі проблемні чинники, що містяться у Порядку списання об'єктів державної власності.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Призведе до неефективного використання державного майна та втрат державного бюджету.
Альтернатива 2	Приведення Порядку списання об'єктів державної власності у відповідність до норм та вимог чинних законодавчих актів України; забезпечення прийняття	Відсутні

	<p>управлінських рішень щодо окремих видів майна;</p> <p>економія фінансових та людських ресурсів;</p> <p>отримання додаткових фінансових ресурсів.</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання*

Показник	Великі Середні	Малі Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання	83	0	83
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100,00	0,00	100

* на прикладі кількості суб'єктів господарювання, стосовно яких у 2019 році державними органами приватизації було прийнято рішення про погодження списання нерухомого майна.

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий №	Витрати	Альтернатива 1	Альтернатива 2
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані з підготовкою документів, необхідних для отримання погодження на списання державного майна, гривень	28,31** x 5 (планові витрати часу суб'єкта господарювання) 141,55	28,31** x 4 (планові витрати часу суб'єкта господарювання) 113,24
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	X	X
5	5.1. Витрати на отримання послуг,	6 000,0 x (164*	6 000,0 x (164*

	пов'язаних із списанням нерухомого майна (висновок спеціалізованої організації про технічний стан об'єкта нерухомості, що пропонується до списання, із визначенням витрат, необхідних для відновлення такого об'єкта), гривень	х 0,8***) (прогнозована кількість об'єктів нерухомості, що до яких можуть бути застосовані такі послуги) 787 200,0	х 0,8***) (прогнозована кількість об'єктів нерухомості, що до яких можуть бути застосовані такі послуги) 787 200,0
	5.2. Витрати на отримання послуг, пов'язаних із списанням нерухомого майна у зв'язку з будівництвом (висновок про вартість нерухомого майна за результатами незалежної оцінки; висновок спеціалізованої організації про технічний стан об'єкта нерухомості, що пропонується до списання, із визначенням витрат, необхідних для відновлення такого об'єкта), гривень	7500 х (164* х 0,2****) (прогнозована кількість об'єктів нерухомості, що до яких можуть бути застосовані такі послуги) 246 000,0	7500 х (164* х 0,05*****) (прогнозована кількість об'єктів нерухомості, що до яких можуть бути застосовані такі послуги) 61 500,0
	Всього (сума рядків 5.1+5.2):	1 033 200,0	848 700,0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	X	X
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	X	X
8	Інше (отримання погодження на списання майна, укладення відповідних договорів), гривень	10 (одноразові витрати на пересилку документів поштою або в інший спосіб)	10 (одноразові витрати на пересилку документів поштою або в інший спосіб)
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4+6+7+8), гривень	151,55	123,24
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	83	83
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 х рядок 10 + рядок 5), гривень	1 045 778, 65	858 098,92

* Прогнозована кількість об'єктів нерухомості, що підлягають списанню.

** Витрати робочого часу за умов: 1 робоча година = 28,31 грн на підставі вимог ст. 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» від 14.11.2019 № 294-IX.

*** Відсотковий коефіцієнт до загальної кількості об'єктів нерухомості, щодо яких можуть бути застосовані вказані послуги.

**** Відсотковий коефіцієнт до загальної кількості об'єктів нерухомості, щодо яких можуть бути застосовані вказані послуги стосовно об'єктів, що списуються у зв'язку з будівництвом.

***** Відсотковий коефіцієнт до загальної кількості об'єктів нерухомості, щодо яких можуть бути застосовані вказані послуги стосовно об'єктів, що списуються у зв'язку з будівництвом об'єктів, призначених для ведення основної виробничої чи іншої діяльності суб'єкта господарювання.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Недонадходження додаткових коштів до бюджету державних підприємств
Альтернатива 2	Спрощення процедури списання нерухомого майна Економія фінансових ресурсів Виключення випадків непрозорого вибуття об'єктів із державної власності Отримання додаткових фінансових ресурсів	Зменшення витрат суб'єктів господарювання у зв'язку із застосуванням більш ефективних способів управління державним майном

Регуляторний акт спрямований на захист як держави (власника майна), так і суб'єктів господарювання, оскільки забезпечується реалізація ефективних та прозорих управлінських рішень та процедур.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Збереження чинної ситуації	0	Є недоцільним, оскільки не дозволить досягти цілей державного регулювання

<p>Альтернатива 2</p> <p>Прийняття проекту постанови</p>	<p>4</p>	<p>Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою</p>
--	----------	---

<p>Рейтинг результативності</p>	<p>Вигоди (підсумок)</p>	<p>Витрати (підсумок)</p>	<p>Обґрунтування відповідного місця альтернативи</p>
<p>Альтернатива 1</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Ненадходження додаткових коштів до бюджету держави та державних підприємств</p>	<p>Є неприйнятним, оскільки не вирішує цілей державного регулювання та призводить до ненадходження коштів до відповідних бюджетів</p>
<p>Альтернатива 2</p>	<p>Спрощення процедури списання нерухомого майна та забезпечення прийняття управлінських рішень щодо окремих видів майна;</p> <p>економія фінансових та людських ресурсів;</p> <p>виключення випадків непрозорого вибуття об'єктів із державної власності;</p> <p>отримання додаткових фінансових ресурсів.</p>	<p>Зменшення витрат суб'єктів господарювання у зв'язку із застосуванням більш ефективних способів управління державним майном</p>	<p>Цілі прийняття регуляторного акта реалізуються повною мірою</p>

Рейтинг	Аргумент щодо обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Не вирішує ключового завдання щодо усунення проблемних питань стосовно списання державного майна	Ризик відсутній
Альтернатива 2	Забезпечує вирішення проблемних питань та створення більш ефективних механізмів у процедурах списання державного майна	Ризик відсутній

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Предметом регулювання Проекту постанови є удосконалення процедури списання суб'єктами управління та суб'єктами господарювання об'єктів державної власності.

Для досягнення зазначених цілей запропоновано визначення та удосконалення механізму та процедур списання окремих видів державного майна, зокрема:

- унормування процедурних питань щодо списання державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача сприятиме більш ефективному прийняттю уповноваженим суб'єктом управління управлінського рішення, зокрема, про списання майна, яке не може бути використане у подальшому як актив;
- виключення норми щодо обов'язкового включення до складу комісії представників державного органу приватизації за місцем розташування

майна та місцевих органів виконавчої влади сприятиме економії фінансових та людських ресурсів, спрощенню процедури списання нерухомого майна;

- виключення випадків непрозорого вибуття об'єктів нерухомості із державної власності шляхом їх знесення у зв'язку з будівництвом житлових комплексів на підставі укладення окремих видів договорів сприятиме прозорості вибуття такого майна із державної власності та отриманню державою додаткових фінансових ресурсів;

- запровадження продажу вторсировини, отриманої в результаті списання державного майна, на електронних аукціонах сприятиме прозорості таких процедур та отриманню суб'єктами господарювання додаткових фінансових ресурсів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат та ресурсів суб'єктів управління об'єктами державної власності, державних органів приватизації та суб'єктів господарювання.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії нормативно-правового акта не обмежений у часі.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності запропонованого акта будуть:

- кількість звернень від суб'єктів господарювання для отримання погодження на списання нерухомого майна у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів;

- сума коштів, отриманих від відчуження (приватизації) нерухомого майна, яке пропонувалося до списання у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів;

- кількість списаного державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача;

- сума коштів, отриманих у результаті списання державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача;

- сума коштів від продажу вторсировини, отриманої в результаті списання державного майна, на електронних аукціонах.

Проект постанови оприлюднений на офіційному вебсайті Фонду державного майна України з метою обговорення та отримання від фізичних, юридичних осіб, суб'єктів господарювання зауважень та пропозицій.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно регуляторного акта Фондом буде здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності акта буде здійснено після набрання чинності цим актом шляхом аналізу та підрахунку статистичних даних, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років після набрання ним чинності. За результатами даного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься раз на три роки починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності.

Відстеження результативності цього регуляторного акта буде здійснюватися на підставі статистичних даних.

Голова Фонду

Дмитро СЕННИЧЕНКО